

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia	Lausunto kaivulupamaksua koskevan valituksen johdosta, dnro847/2025
Valittaja	Täyskuitu Etelä-Suomi Oy
Valituksen kohde	Hollolan kunnan kaivulupalaskut 27618891 ja 27619747 ja niitä koskeva 6.3.2025 annettu ilmoitus
Lausunnon antaja ja asiamies	 Hollolan kunta, y-tunnus: 0146248-5 Asiamies Legally Blonde Oy OTK KTM Johanna Lahdenperä johanna@legallyblonde.fi

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden esittämä pyyntö

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on pyytänyt 22.5.2025 Hollolan kuntaa (jatkossa ”Hollola”) antamaan lausunnon myönnetyn määräajan pidennyksen myötä 24.6.2025 mennessä Täyskuitu Etelä-Suomi Oy:n (jatkossa ”Valittaja”) tekemän kaivulupamaksuja koskevan valituksen johdosta.

Hollolan kunta vaatii, että hallinto-oikeus

Vaatimukset

- hylkää Valittajan valituksen ja vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta kokonaisuudessaan ja velvoittaa Valittajan korvaamaan Hollolan kunnan oikeudenkäyntikulut asiassa myöhemmin esitettävän erittelyn mukaan korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut hallinto-oikeuden ratkaisun antamisesta.

Perustelut**Taustaa**

Hollolan kunta (jäljempänä ”Kunta”) on myöntänyt Täyskuitu Etelä-Suomi Oy:lle (jäljempänä ”Valittaja”) kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978, muutoksineen) annetun lain 14 b §:n (jäljempänä ”Laki”) mukaisen kaivuuluvan yhteensä 8 työmaalle. Kunta on lähettänyt Valittajalle kaivuulupaa 5 koskevan 28.11.2024 päivätyn laskun nro 27618891 sekä kaivuulupia 4, 6, 7, 8, 9, 12 ja 13 koskevan 12.12.2024 päivätyn laskun nro 27619747.

Kaivuulupaa 5 koskevan laskun summa oli 23.061,88 € (sis alv. 25,5 %) ja kaivuulupia 4, 6, 7, 8, 9, 12 ja 13 koskevan laskun summa oli 251.830,50 € (sis alv. 25,5 %) eikä kumpaakaan laskua ole maksettu laskujen eräpäiviin 19.12.2024 ja 2.1.2025 mennessä. Kunta antoi Valittajalle laskua 27619747 koskevaa maksuaikaa 17.1.2025 saakka.

Valittaja teki molemmista laskuista reklamaatiot 20.12.2024.

Kunta vastasi Valittajan em. reklamaatioihin 23.1.2025 liitteen 1 mukaisesti.

Valittaja on ollut haettujen kaivuulupahakemusten hakijana Valittajan alihankkijan CableCrew Oy:n toimiessa kaivuulupahakemuksissa ilmoitettuna työmaasta vastaavana urakoitsijana, jonka Valittajan olisi tullut sitouttaa omiin sopimusvelvoitteisiin Kuntaa kohtaan. Kunta liittää kaivuulupaa 5 koskevan Valittajan kaivuulupahakemuksen liitteineen lausuntonsa liitteeksi esimerkiksi kaivuulupahakemuksen sisällöstä (liite 4).

Kunnan perustelut Valittajan vaatimusten perusteettomuudesta Valittaja

on tuonut Valituksessaan esiin muun muassa seuraavaa:

- *”Hollolan kunnan veloittamat kaivuulupamaksut ovat enimmillään viidesosa hankkeen kokonaiskustannuksista ja pääosin selvästi yli 10 % hankkeen kokonaiskustannuksista.*
- *”Kaivuulupamaksun suuri euromäärä johtuu Hollolan kunnan käytännöstä veloittaa*

kaivulupamaksu koko kaivulupa-alueelta riippumatta siitä, kuinka isolta osin kaivutyöt todellisuudessa vaikuttavat alueen muuhun käyttöön.”

- ”*Todellisuudessa Täyskuidun valokaapelinasennustyömaa on ollut kulloinkin ainoastaan 100–200 metriä, mikä tarkoittaa 120–240 neliömetrin aluetta. Tämä alue on kulloinkin ollut rajattuna pois yleisestä käytöstä. Muu osa kaivulupien kohteena olleesta alueesta on aina ollut vapaasti käytettävissä.”*

- ”*Hollolan kunta on tästä huolimatta veloittanut kaivulupamaksun koko lupa-alueen perusteella, mikä on johtanut lain sanamuodon vastaisiin ja kohtuuttoman korkeisiin veloituksiin. Hollolan kunta on veloittanut maksua enimmillään 7 500 neliömetrin alueelta (kaivulupa #12).”*

- ”*Kaivulupamaksun voi siis lain sanamuodon peria voin, jos alue rajataan pois yleisestä käytöstä. Tämä on kaivulupamaksun perimisen ehdoton edellytys. Koska Hollolan kunta on perinyt kaivulupamaksua myös alueilta, joita ei ole rajattu pois yleisestä käytöstä, kaivulupamaksut on väärin perustein laskettu ja niitä koskevat laskut ovat lainvastaisia.”*

Tämän osalta Hollolan kunta toteaa reklamaatioon antamassaan vastauksessa osin jo toteamallaan tavalla, että laskujen perusteena olevat Hollolan kaivuulupamaksut 1.4.2020 ovat olleet Valittajan tiedossa (lupia haettaessa) ja julkisesti saatavissa Kunnan nettisivuilla. Kaivuulupamaksuissa on otettu huomioon Lain mainitseman kaivuutaksojen määräytymisen perusteet eli kadun tilapäiseen käyttämiseen työmaana tarvittava aika, rajatun alueen laajuus ja alueen keskeisyys. Kunnan kaivuulupamaksut on jaettu kahteen eri maksuluokkaan nimenomaan Lain mainitseman alueen keskeisyyden perusteella ja maksujen suuruus on sidottu alueen laajuuteen neliömetrihaitarilla. Kunnan kaivuulupamaksuissa on edelleen todettu, milloin maksun perusteena oleva työaika alkaa ja päättyy ja miten menetellään tilanteessa, mikäli työmaan aloittamis- ja/tai päättymisilmoitusta ei tehdä.

Hollolan kunta edelleen toteaa, että kaivuulupamaksut juoksevat koko työmaan osalta eivätkä katkea, vaikkei työmaa olisikaan tosiasiallisesti koko aikaa käynnissä koko työmaa-alueen osalta. Kaivuutyömaa on käynnissä niin kauan, kunnes Kunnan valvoja on hyväksynyt työn luvansaajan päättymisilmoituksen saatuaan. Tämä on todettu sananmukaisesti näin Hollolan kunnan kaivuulupamaksuissa. Käytännössä kunnan valvojan hyväksyntä tarkoittaa, että kaivuualue on viimeistelty ja vastaanotettu Kunnan valvojan hyväksymällä tavalla. Menettely on ollut täysin vakiintunut ja Valittajan

vaatimus kaivuualueen / työmaan laajuuden tulkinnasta on siihen nähden poikkeuksellinen.

Näin ollen on selvää, että koko haetun kaivuluvan kohteena ollut kaivulupa-alue rajataan pois yleisestä käytöstä, eikä työmaan ”osia” vapauteta pois työmaa-alueen piiristä ennen kuin Kunnan valvoja on hyväksynyt työn luvansaaajan päättymisilmoituksen saatuaan. Tämä kaivulupamaksuissa ilmoitettu Kunnan toimintatapa on perusteltu myös siitä näkökulmasta, ettei Kunta voisi muutoin edellyttää kaivuluvan hakijaa saattamaan töitä loppuun mahdollisimman joutuisasti mahdollisimman vähäisen haitan periaatteen mukaisesti. Mikäli Valittaja on laiminlyönyt oikea-aikaisen ilmoituksen työn päättymisestä ja kunnan valvoja ei ole voinut aikaisemmin hyväksyä työtä, seuraukset tästä jäävät perustellusti Valittajalle.

Valittaja ei myöskään ole mitenkään todistanut väitettään siitä, että vain osa lupaalueesta (*”100-200 metrin työmaa ja 120 – 240 neliömetrin alue”*) olisi kulloinkin ollut pois yleisestä käytöstä. Valituksesta ei ilmene tarkoittaako aika ”kulloinkin” päiviä, viikkoja taikka kuukausia? Väite on kovin yleisluontoinen ja Kunnan puolustautumismahdollisuuksien kannalta haastava. Valituksen hyväksymiseksi Valittajan tulisi osoittaa tällaiset kaivuualueen alueellista ja ajallista laajuutta koskevat väitteensä edes todennäköisesti oikeaksi. Kunta katsoo, että asian oikeudenmukaiseksi ratkaisemiseksi hallinto-oikeuden päätöstä maksujen oikeellisuudesta ei tulisi perustaa tällaisiin epäselviin ja arvionvaraisiin perusteisiin.

Lisäksi todettakoon, että Hollolan kunnan kaivuulupamaksut ovat linjassa muiden kaupunkien ja kuntien kaivuulupamaksujen kanssa, joskaan niitä ei ole korotettu yleisen kustannustason nousun perusteella. Kunta lisäksi toteaa, ettei lain esitöissä aseteta prosentuaalista tai muutakaan rajaa maksujen suuruudelle suhteessa rakentamishankkeiden yleisiin kustannuksiin lainsäätäjän mainiten tämän seikan ainoastaan kohtuullisuuteen vaikuttavana tekijänä. Käsillä olevassa asiassa Valittajan maksujen suuruuteen on vaikuttanut kaivuutöiden huomattavan pitkä aika, mihin kunta ei toki voi eikä toki ole voinut vaikuttaa. Kuten esim. laskua 27619747 koskevassa laskuerittelyssä on kuvattu, ovat laskutettavat vuorokaudet olleet 98 – 183 vuorokautta eli noin 3 – 6 kuukautta lupaa kohden.

Valituksen kohdassa 19 on todettu, että Valittaja ei moiti kaivuulupataksaa tai sen perusteita sinänsä. Kunta toteaa, että Kunnan lupataksojen vuorokausiveloitukset ovat joka tapauksessa isommankin alueen osalta olleet edullisia. Valittaja olisi halutessaan voinut rajoittaa lupamaksujen kertymistä jättämällä kaivuualueen ilman viivytystä Kunnan valvojan hyväksyttäväksi aiemmin todetulla tavalla.

Kaivuumaksujen yksikköhinnoilla on ollut valituksen kohteena olevassa asiassa vain vähäinen vaikutus laskujen loppusummaan, joka on siis edellä todetusti muodostunut pääosin siitä, että valittajan työmaat ovat kestoltaan venyneet. Tämän vuoksi myöskään viitatus ympäristövaliokunnan mietinnön 8/2005 näkökohdalla maksujen kohtuullisuudesta suhteessa hankkeen kokonaiskustannuksiin ei ole nyt olennaista merkitystä, kun kyse on kohtuullisten taksojen, mutta pitkäkestoisen työmaan perusteella muodostuneista laskuista. Muu tulkinta johtaisi siihen, että kaivuuhankkeen toteuttaja olisi jo lähtökohtaisesti vapautettu pitkittyneen työmaan aiheuttamista maksuista, jos maksujen kohtuullinen määrä kaavamaisesti rajattaisiin tiettyyn prosenttiosuuteen kokonaiskustannuksista.

Kunta myös toteaa, että sen on viranomaisena kohdeltava sopimuskumppaneitaan hallintolain mukaisesti yhdenvertaisella ja ennakoitavalla tavalla. Tätä tavoitetta vastaa myös puheena olevien kaivuumaksujen perustuminen toimielimen päättämiin taksoitettuihin maksuihin ja selkeisiin sääntöihin maksujen määräytymisestä. Valittaja on esittänyt oman määritelmänsä kaivuutyön vaikutusalueesta ja kulloinkin työmaana olleesta alueesta vaatien sen perustella esimerkiksi kaivuuluvan 5 osalta 18 376 euron maksun alentamista 2 255,16 euroksi eli maksun perimättä jättämistä noin 90 prosentin osalta. Edellä mainitun yhdenvertaisen kohtelun vuoksi Kunnalla ei ole mahdollisuuksia jättää taksoitettuja ja kohtuullisia saataviaan perimättä. Myöskään perustetta maksujen alentamiseen valituksessa vaaditulla tavalla ei ole.

Kunta vielä toteaa, että valittajan valituksessaan viittaamaa gigabittiinfrastruktuurisäädöstä (2024/1309/EU) sovelletaan vasta 12. marraskuuta 2025 alkaen, ja joitakin sääntöjä sovelletaan helmi- ja toukokuusta 2026 alkaen 19 artiklan mukaisesti. Mitään ennakoivaa tulkintavaikutusta tällaiselle säädökselle ei voida ennen sen voimaantuloa antaa ja se on oikeuslähteenä asiaan vaikuttamaton. Näin ollen Kunta ei pidä tarpeellisena huomioida sitä lausunnossaan enempää.

Lopuksi Hollolan kunta toteaa, että kunnossapitolain (669/1978) 14 b §:n mukaisessa kaivulupa-asiassa ei ole kyse hallintopäätöksen antamisesta, vaan lainvoimaisen maksupäätöksen täytäntöönpanosta. Näin ollen Hollolan kunta ei antanut kaivulupamaksun riittauttaneelle Valittajalle hallintopäätöstä, sillä kuntalain 136 §:n mukaisesti päätöksestä, joka koskee täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta (ks. liite 2 ”Hollolan kunnan vastaus reklamaatioon 6.3.2025 sekä perustevalitusohje”).

Koska perustevalituksen kohteena olevia julkisia saatavia eli Hollolan kunnan kaivulupalaskuja 27618891 ja 27619747 ei ole määrätty tai maksuunpantu virheellisesti, Valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

Hollola kunta vaatii Valittajaa korvaamaan Hollolan kunnan oikeudenkäyntikulut kokonaan, sillä valitus on vaatimuksineen edellä osoitetulla tavalla ilmeisen perusteeton. Näin ollen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (2019/808) 95 §:n nojalla on kohtuutonta, että Hollola joutuisi itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Hollolan kunta varaa oikeuden esittää oikeudenkäyntikuluvaatimuksensa myöhemmin.

Oulussa 23. päivänä kesäkuuta 2025

HOLLOLAN KUNTA

Laati

Johanna Lahdenperä

OTK, KTM, Oulu

valtakirjalla

LIITTEET:

Liite 1: Hollolan kunnan vastaus reklamaatioihin 23.1.2025

Liite 2: Hollolan kunnan vastaus reklamaatioon 6.3.2025 sekä perustevalitusohje

Liite 3: Kaivulupahakemus 5 liitteineen (osin salainen)

Liite 3a Luvitus suunnitelma

Liite 3b A1

Liite 3c A11 Jalankulun ja kaksisuuntaisen pyöräliikenteen siirto ajoradalle